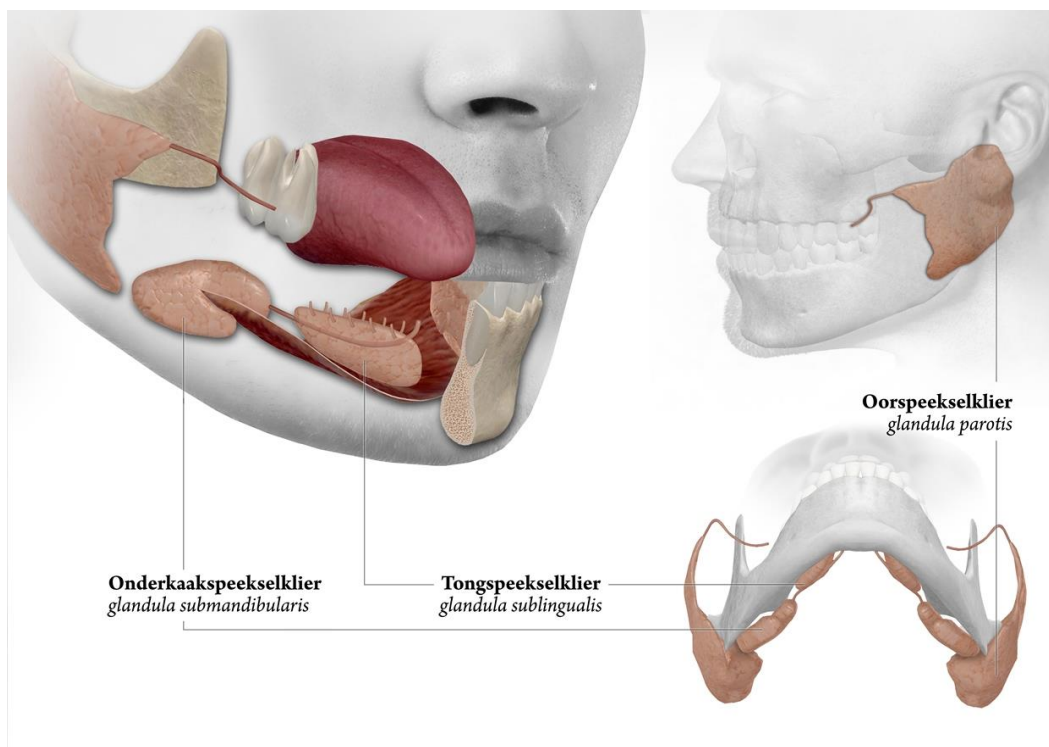

Overmatige speekselvloed, mondvroogheid & de ziekte van Sjögren

Overmatige speekselvloed

Wat is overmatige speekselvloed? Overmatige speekselvloed (*hypersalivatie*) betekent een overproductie van speeksel. Dit kan leiden tot kwijlen wanneer de slikfunctie ook verstoord is. Patiënten ervaren vaak ontstoken mondhoeken, misselijkheid, een nat hoofdkussen bij ontwaken, en het besmeuren van kleding. Dit heeft niet alleen fysieke, maar ook sociale gevolgen.

Hoe ontstaat kwijlen? Het doorslikken van speeksel is voor de meeste mensen een automatische handeling. Bij verstoring van dit proces kan speeksel zich ophopen en uit de mond lekken. Mogelijke oorzaken zijn:

- Verhoogde speekselproductie.
- Verminderde slikfunctie door neurologische aandoeningen (bijv. beroerte, ziekte van Parkinson).
- Problemen met mondsluiting door functiestoornissen van lippen of mond.

Bij jonge kinderen is kwijlen vaak tijdelijk en gerelateerd aan het doorbreken van tanden of kiezen. Bij volwassenen kan het optreden bij meervoudige handicaps of bepaalde aandoeningen.

Diagnose In de meeste gevallen is kwijlen niet het gevolg van overmatige speekselproductie, maar van slikproblemen. Indien nodig wordt de speekselfunctie gemeten via een speekselfunctietest.

Behandeling

- **Fysiotherapie en logopedie:** Houdings- en positieveranderingen van het hoofd en sliktechnieken.
- **Medicatie:** Scopolamine of glycopyrrolaat.
- **Injecties:** Botuline toxine A (Botox) in de oorspeekselklieren of onderkaakspeekselklieren.
- **Chirurgie:** Verwijdering van tongspeekselklieren en verlegging van de uitvoergangen van onderkaakspeekselklieren naar de keelholte.
- **Bestraling:** Alleen in uitzonderlijke gevallen vanwege bijwerkingen.

Monddroogheid

Wat is monddroogheid? Monddroogheid wordt gekenmerkt door een droge mond als gevolg van onvoldoende speekselproductie of een veranderde speekselsamenstelling.

Oorzaken

- Geneesmiddelen (remmen speekselafscheiding).
- Leeftijd (verminderde speekselproductie door bijvoorbeeld lage vochtinname).
- Ziekten zoals Sjögren, ontsteking van speekselklieren, of bestraling in het hoofd-halsgebied.

Behandeling

1. **Optimaliseren van speekselklierfunctie:**
 - Gustatoire stimuli (zure snoepjes).
 - Mechanische stimuli (kauwgom).
 - Farmacologische stimuli (medicatie).
2. **Symptomatische behandeling:**
 - Gebruik van mondspoelingen en speekselsubstituten (bijv. carboxymethylcellulose of xanthan gum).
 - Vermijd irriterende stoffen zoals alcohol.
3. **Andere opties:** Kunstspeeksel of frequent bevochtigen met water of thee (zonder suiker).

Ziekte van Sjögren

Wat is de ziekte van Sjögren? De ziekte van Sjögren is een auto-immuunziekte waarbij ontstekingen in de slijmvliezen leiden tot ernstige droogte in mond, ogen en andere slijmvliezen. Andere symptomen zijn vermoeidheid, artritis en neuropathie.

De ziekte komt gemiddeld 10 keer vaker voor bij vrouwen dan bij mannen, meestal boven de 35 jaar. Sjögren wordt onderscheiden in:

- **Primaire vorm:** Beperkt tot ogen en mond.
- **Secundaire vorm:** Geassocieerd met andere auto-immuunziekten zoals reumatoïde artritis.

Diagnose

- Meting van traanklierfunctie door oogarts
- Meting van speekselklierfunctie door MKA.
- Bloedonderzoek naar specifieke antistoffen.
- Biopsie van een speekselklier.

Behandeling De oorzaak van Sjögren kan momenteel niet worden genezen. Behandelingen richten zich op symptoombestrijding:

- Kunstspeeksel.
- Oogdruppels voor droge ogen.
- Tandheelkundige zorg volgens een speciaal protocol (basiszorgverzekering dekt kosten).

Vragen

Het is belangrijk dat u juiste en duidelijke informatie krijgt. Heeft u na het gesprek met de MKA-chirurg en na het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan gerust. Schrijf uw vragen van tevoren op, zodat u niets vergeet.

Algemene contactgegevens

MKA Kennemer & Meer

Bezoekadres: Amsterdamsevaart 268, 4 - hoog, 2032 EK, Haarlem

Telefoonnummer: 085-0804000

Postadres: Amsterdamsevaart 268, 4 - hoog, 2032 EK, Haarlem

Website: Algemeen: www.mkakennemererenmeer.nl
Folders: www.mkakennemererenmeer.nl/folders/

E-mail: info@mkachirurgie.nl

Disclaimer: MKA Kennemer & Meer streeft ernaar de inhoud van deze informatie accuraat en volledig te houden, maar fouten of onvolledigheden kunnen voorkomen.

Copyright: Alle rechten van intellectuele eigendom betreffende deze materialen behoren toe aan MKA Kennemer & Meer. Gebruik zonder schriftelijke toestemming is niet toegestaan.

Met dank aan de NVMKA (Nederlandse Vereniging voor Mondziekten, Kaak- en Aangezichtschirurgie) voor het gebruik van de tekst.